

Statens haverikommission
Box 6014
102 31 Stockholm

Svar på rekommendation i SHK slutrapport RJ 2019:01, urspårning med växlingsrörelse i Bastuträsk, Västerbottens län, den 3 januari 2018.

Transportstyrelsens beslut

Transportstyrelsen har mottagit Statens haverikommissions (SHK) slutsrapport RJ 2019:01, urspårning med växlingsrörelse i Bastuträsk, Västerbottens län, den 3 januari 2018.

SHK riktar i rapporten följande rekommendationer till Transportstyrelsen.

Transportstyrelsen rekommenderas att i samverkan med Arbetsmiljöverket och berörda järnvägsföretag:

- Undersöka hur en säkrare utformning av det befintliga vagnbeståndet skulle kunna uppnås (se avsnitt 3.3 i slutrapporten). (RJ 2019:01 R1)
- Överväga hur det svenska interna regelverket kan förbättras från säkerhetssynpunkt när det gäller utformning, placering och användning av åkhandtag och fotsteg vid radiostyrning av lok. På motsvarande sätt bör övervägas vilka sådana initiativ som kan behövas tas på europeisk nivå (se avsnitt 3.3 i slutrapporten). (RJ 2019:01 R2)

Här följer Transportstyrelsen svar på SHKs rekommendationer:

Angående rekommendation RJ 2019:1 R1

Arbetsmiljöverket och Transportstyrelsen lyfter att det alltid är arbetsgivaren, dvs. järnvägsföretagen, som måste riskbedöma växlingsarbetet och vidta de åtgärder som behövs för att detta arbetsmoment ska ske utan risk för skada eller ohälsa. Transportstyrelsen kommer att följa Green Cargos arbete ”åkbarhet på fordon” och även branschens upplevelser

av åkbarhet på fordon (främst i samband med tillsyn). Vi kan komma att föreslå förändringar av befintliga regler (se även svar på rekommendation RJ 2019:1 R2).

Angående rekommendation RJ 2019:1 R2

Transportstyrelsen kommer att bedriva tillsyn med inriktning mot hur järnvägsföretag hanterar de risker och problem som finns vid växling, med utgångspunkt i vad som lyfts fram i utredningen. Vi kommer också att följa upp Green Cargos arbete ”Åkbarhet på fordon” vilket tas upp i slutrapporten i avsnitt 6 Vidtagna åtgärder. En del av detta tillsynsarbete är även att bevaka om järnvägsföretagen ändrar i sina interna bestämmelser för växling och hur växlingsarbetet ska bedrivas.

Beroende på vad resultatet blir av vår undersökning enligt rekommendationen RJ 2019:1 R1, kan vi komma att föreslå förändringar av befintliga regler i TSD Godsvagnar och EN standarder för utformning av vagnar. Vi kan även komma att uppmana branschen att påverka internationella regler för underhåll (GCU).

Transportstyrelsen bedömer att slutrapporten även lyfter fram brister som rör järnvägsföretagets arbete med att förebygga de risker som finns vid växlingsarbete. Ur ett styrningsperspektiv är det inte bara den händelse som är föremål för rapporten som är viktig, utan hur järnvägsföretagen genom sina säkerhetsstyrningssystem¹ arbetar med att förebygga skador i samband med växling.

Vi har ännu inte fattat beslut om i vilken form som tillsynen i övrigt ska bedrivas, dvs. om det ska vara en riktad tillsyn och/eller om tillsynsaktiviteter ska innehålla kontroller av riskhanteringen vid växling. Inför de tillsynsaktiviteter som vi kommer att bedriva där växling ingår kommer Arbetsmiljöverket att informeras i förväg och om möjligt delta på tillsynen. Vi behöver dock komma fram till om vi bör samverka på fler sätt med Arbetsmiljöverket om tillsynsaktiviteterna. Denna diskussion är ännu inte avslutad och kommer att fortsätta.

Vad gäller förbättring av svenska interna regler och vagnars utformning bedömer transportstyrelsen att de flesta vagnar, även de som inte utgörs av typen RIV, GE och CW, i Sverige ändå uppfyller de krav som finns i TSD Godsvagnar gällande åkhandtag och fotsteg. En svensk intern regel som motsvarar kraven i TSD Godsvagnar skulle därför inte medföra någon större förändring.

¹ TSFS 2015:34 Transportstyrelsens föreskrifter om säkerhetsstyrningssystem och övriga säkerhetsbestämmelser för infrastrukturförvaltare med säkerhetstillstånd samt järnvägsföretag med säkerhetsintyg.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningsdirektör Petra Wermström. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog sektionschef Emma Bengtsson och handläggare Gisela Liss, den senare föredragande.

Petra Wermström

Petra Wermström
Avdelningsdirektör, Väg och järnväg

Upplysningar

Bilagor